

Nog altijd 22 UUR per dag in de cel

Jaar na aanklacht is in gevangenis van Sint-Gillis weinig veranderd

SARA VANDEKERCKHOVE

De gevangenen in Sint-Gillis moeten het nu al bijna anderhalf jaar zonder onderwijs, beroepsopleidingen of sociale programma's stellen. Het merendeel van de dag zitten de gedetineerden noodgedwongen in hun cel.

Bijna een jaar geleden trok de Commissie van Toezicht van de gevangenis van Sint-Gillis aan de alarmbel (DM 04/12/15) in een opiniestuk in deze krant. De hulp- en dienstverlening in de gevangenis lag sinds 30 juni 2015 stil, waardoor een heleboel gevangenen 22 uur per dag in een cel van 9 vierkante meter moesten doorbrengen.

"Vandaag is de situatie nauwelijks veranderd", zegt criminoloog An-Sofie Vanhouche (VUB), die in de Commissie zetelt. "De enige vooruitgang die is geboekt, is de heropening van de bibliotheek en het hernemen van de levensbeschouwelijke activiteiten. De gedetineerden kunnen dus opnieuw boeken ontfemen en wie dat wil, kan een priester of imam individueel spreken. Maar *that's it*. Gedetineerden die niet werken en nauwelijks bezoek krijgen, zitten het merendeel van de dag in hun cel. Een schande die al veel te lang blijft duren."

Pasmunt

In theorie hebben gedetineerden recht op die hulp- en dienstverlening. In de praktijk is het vaak het eerste dat sneuvelt. Voor de re-integratie van gevangenen zorgt het hoe dan ook voor problemen. Gedetineerden die tegenover de rechter moeten bewijzen dat ze bepaalde cursussen of opleidingen hebben gevolgd om vervroegd vrij te komen, kunnen niet anders dan afwachten.

Besparingen en een gebrek aan personeel liggen aan de basis van het probleem. De cipers moeten weliswaar niet instaan voor die groeps-

▶ Cipers staken voor de poorten van de gevangenis van Sint-Gillis in mei van dit jaar om het personeelstekort aan te klagen.

© ERIC DE MILDT

activiteiten, maar ze moeten de gevangenen er wel naartoe begeleiden en de veiligheid verzekeren. Zodra dat niet naar behoren lukt, komt de dienstverlening in het gedrang.

"Zeker de situatie in Sint-Gillis is schrijnend", zegt Veer Dusauchoit, directeur van de vzw De Rode Antraciet die instaat voor cultuur- en sportactiviteiten in alle Vlaamse en Brusselse gevangenis. "Maar in andere gevangenis gebeurt het ook. In Brugge bijvoorbeeld, is een groot deel van het groepsaanbod sinds de zomer opgeschort en ook op andere plekken wordt gretig in de groepsactiviteiten gesneden."

Het zijn de gemeenschappen die instaan voor de hulp- en dienstverlening, maar het is Justitie dat bepaalt hoeveel cipers er aan de slag mogen. "Bovendien merken we dat het aanbod van de gemeenschappen altijd als pasmunt wordt gebruikt om te besparen op cipers", zegt Dusauchoit. "Dreigen de cipersvakbonden met acties of stakingen, dan wordt vervolgens een deel van de groepsactiviteiten geschrapt. Moet een gevangenis het opeens met twee of drie cipers minder doen, dan wordt de fitness gesloten of gaat de bibliotheek dicht. Voor de gevangenis van Brugge bijvoorbeeld,

heb ik een sport- en cultuurfunctionaris, maar die zijn door het tekort aan cipers de facto technisch werkloos. Eigenlijk wordt dat Vlaams geld verspild."

In een nieuw opiniestuk dringt de Commissie van Toezicht van Sint-Gillis er bij Justitie op aan het probleem zo snel mogelijk op te lossen. Daarbij benadrukt de Commissie dat het gebrek aan een degelijk activiteitenaanbod net zorgt voor meer spanningen en risico's op conflicten.

Minister van Justitie Koen Geens (CD&V) laat

weten dat een deel van de problemen in Sint-Gillis ook te maken heeft met de komst van een groep gedetineerden uit Vorst. Hierdoor loopt de opstart van de hulp- en dienstverlening volgens hem vertraging op. Tegen 1 januari zouden er over het hele land wel 201 nieuwe cipers aan de slag moeten zijn.

Respijt

Het gevangeniswezen geeft toe dat er nog steeds grote problemen zijn op dit vlak. "We kunnen niet ontkennen dat de situatie in verschillende inrichtingen heel moeilijk is", zegt woordvoester Kathleen Van De Vijver. "De personeelssituatie in de gevangenis is al enige tijd een bijzonder aandachtspunt."

Voorts benadrukt ze dat er de laatste maanden ontzettend hard is gewerkt aan betere detentieomstandigheden in Brussel. "We zijn daar nu nog mee bezig en indien men ons een beetje respijt geeft, zullen een aantal cursussen echt wel volgen", geeft Van De Vijver nog mee. Ook de Vlaamse Gemeenschap zegt in een reactie dat alles in het werk wordt gesteld om zo snel mogelijk weer activiteiten te organiseren.

▶ De Morgen van 4 december 2015. Bijna een jaar geleden kwamen de problemen in Sint-Gillis al aan het licht.

In theorie hebben gedetineerden recht op hulp- en dienstverlening. In de praktijk is het vaak het eerste dat sneuvelt

DM

DeMorgen
Recht op hulp- en dienstverlening aan gedetineerden stilstand achteruit